

ESG og Compliance updater

Nyheter Q3 2025

Haavind

Haavinds faggruppe for ESG og Compliance gir her en oversikt over de viktigste nyhetene innen ESG og Compliance for tredje kvartal 2025. Oppdateringen tar for seg utviklingen innen ansvarlige leverandørkjeder, sosial bærekraft og bærekraftsrapportering, og byr på siste nytt om regelverk og utviklingstrekk innen klima, miljø, avfall og sirkulær økonomi. I tillegg kan du lese om nye krav og sentrale endringer knyttet til ESG innen eiendom, energi, fiskeri og havbruk og offentlige anskaffelser. Til slutt setter vi søkelyset på aktuelle temaer som selskapsstyring, compliance, digital sikkerhet og regelverk for sanksjoner og eksportkontroll.

Innhold

ESG

Ansvarlig leverandørkjede	5
Bærekraftsrapportering	6
Sosial bærekraft	10
Taksonomi	11
Klima	12
Miljø	15
Avfall	17
Sirkulær økonomi	19
Forbruker- og markedsføringsrett	20
ESG i eiendom	21
ESG i energi	23
ESG i fiskeri og havbruk	25
ESG i offentlige anskaffelser	27

Teknologi og compliance

Corporate governance	29
Compliance	30
Regelverk for sikkerhet og digital beskyttelse	31
Sanksjoner- og eksportkontroll	33

01

ESG

Ansvarlig leverandørkjede

Tre år med åpenhetsloven: Evalueringsrapport er publisert og departementet gjør klart høringsnotat for eventuelle endringer

Åpenhetsloven har vært i kraft i tre år, og Barne- og familiedepartementet har nå startet evalueringen av loven. I juni 2025 publiserte departementet en evalueringsrapport som følger opp forarbeidene, der det ble varslet en gjennomgang etter noen års virketid. Evalueringen skjer i lys av rask internasjonal utvikling innen næringslivets samfunnsansvar og en rekke EU-regelverk, særlig aktsomhetsdirektivet (CSDDD) og bærekraftsdirektivet (CSRD), og implementeringen av disse i norsk rett.

Rapporten bygger på analyser fra KPMG (om næringslivets erfaringer) og SIFO (om effekt for forbrukere, sivilsamfunn og media), samt øvrige innspill. Funnene skal danne grunnlag for vurdering av eventuelle endringer i loven.

Hovedfunn i rapporten:

- Næringslivets menneskerettighetsarbeid har fått et systematisk løft, men virksomheter etterspør standardiserte verktøy og bedre veiledning fra Forbrukertilsynet

- Flere virksomheter opplever at åpenhet kan svekke konkurranseevnen i offentlige anbud, og at internasjonale leverandører i mindre grad vil forplikte seg til særnorske krav.
- Til tross for å være opptatt av etisk produksjon, er et fåtall forbrukere kjent med loven og opplever informasjonen som lite tilgjengelig.
- Sivilsamfunnsorganisasjoner oppfatter at loven har hatt positiv effekt, men etterlyser at
- Forbrukertilsynet i større grad benytter sanksjonsmulighetene.

Selve rapporten foreslår ingen lovendringer, men peker på flere temaer som bør vurderes videre, blant annet å utvide lovens virkeområde til miljøpåvirkning og andre områder dekket av OECDs retningslinjer, senke terskelverdiene slik at flere virksomheter omfattes, justere reglene om sanksjoner og vurdere krav om åpenhet om produksjonssted.

Departementet utarbeider nå et høringsnotat med forslag til endringer og ber om innspill til det videre arbeidet.

Bærekrafts- rapportering

Krav om bærekraftsrapportering utsettes med to år for 1 000 norske virksomheter

Finansdepartementet har besluttet å utsette innføringen av nye krav til bærekraftsrapportering i regnskapsloven for rundt 1 000 norske virksomheter. Denne utsettelsen gjelder i to år og kommer som følge av Omnibus-pakken og EUs Stopp-klokken-direktiv.

Det betyr at:

- Store foretak og morforetak i store konsern med færre enn 500 ansatte, eller som ikke regnes som foretak av allmenn interesse, får utsatt sin rapporteringsplikt fra 2025 til 2027.
- Små og mellomstore noterte foretak, samt enkelte store ikke-komplekse finansforetak og egenforsikringsforetak, får utsatt plikten fra 2026 til 2028.

Et forslag fra EU-kommisjonen om ytterligere forenkling av rapporteringskrav er nå til behandling i EU. Finansdepartementet følger utviklingen nøye og vil vurdere eventuelle flere endringer i overgangsreglene for å sikre at norske selskaper følger samme krav som i EU.

Finansdepartementets nyhetsvarsel

Oppdatert status for videre forenklinger av ESRSe

Arbeidet med å forenkle bærekraftsrapporteringen fortsetter i EU. Som del av Omnibus, og for å lette selskapers rapporteringsbyrde, publiserte EFRAG 31. juli 2025 forslag til oppdaterte ESRSe. Forslagene innebærer en vesentlig reduksjon i antall datapunkter og forkortede standarder. Høringsfristen for innspill var 29. september 2025. EFRAG skal innen 30. november 2025 komme med sitt endelige forslag til Europakommisjonen, som skal vurdere forslaget og gjøre eventuelle endringer for oppdaterte versjoner offentliggjøres. Det er forventet at de oppdaterte ESRSe vil tas inn i norsk rett så snart de er klare.

Forenklingene som er fremlagt bygger på omfattende tilbakemeldinger fra virksomheter og andre aktører. De foreslåtte endringene innebærer blant annet:

- Antallet obligatoriske datapunkter reduseres vesentlig
- Frivillige datapunkter fjernes helt
- Fokus på brukervennlighet, med språklig og strukturell forbedring
- Tydeligere rammer for vesentlighetsvurderingen og nye unntak der rapportering vil medføre uforholdsmessige kostnader

Tidsplanen for når endringene i rapporteringsstandardene kan vedtas og tre i kraft, avhenger av Rådets og Europaparlamentets behandling av endringene i CSRD. Nye ESRSe er forventet å gjelde fra rapporteringsåret 2027.

Høringen i EU: [Press release - EFRAG Shares Revised ESRS Exposure Drafts and Launches 60-Day Public Consultation | EFRAG](#)

Regjeringens nyhetsbrev

Forenklinger av CSRD: “Quick-fix” er vedtatt og utsetter innfasingskrav for bølge 1

Den 11. juli 2025 vedtok EU-kommisjonen den delegerte forordningen, bedre kjent som “Quick-fix” under Omnibus-pakken, som utsetter innfasingen av flere opplysningskrav i ESRS-standardene under bærekraftsdirektivet (CSRD).

Formålet er å unngå at selskaper som allerede rapporterer fra regnskapsåret 2024 (bølge 1) må forholde seg til strengere krav i 2025 og 2026. Endringen gjør at bølge 1-selskaper kan fortsette å unnlate visse opplysninger de allerede hadde adgang til å utelate, samtidig som overgangsordningene utvides til også å gjelde selskaper med mer enn 750 ansatte.

Parallelt har EU lagt fram en bredere Omnibus-pakke som foreslår varige forenklinger av kravene i CSRD, rapporteringsstandardene ESRS og relaterte regelverk. Blant endringsforslagene er heving av tersklene for hvem som blir rapporteringspliktige, justering av overgangsordninger og reduksjon i omfanget av datapunkter. Det er forventet at dette vil bli fullført innen regnskapsåret 2027.

For at disse utsettelsene skal gjelde for norske virksomheter, må endringene implementeres i norsk rett via forskrift. Dette er per i dag ikke gjort, men Finansdepartementet har signalisert at norske virksomheter bør møte samme krav som virksomheter i EU og det er derfor grunn til å regne med at norske virksomheter får utsatt kravene i likhet med EU.

EU-kommisjonens nyhetsbrev: [Commission adopts “quick fix” for companies already conducting corporate sustainability reporting - Finance](#)

EU-kommisjonens oversikt

Frivilling standard for bærekraftsrapportering (VSME) får økt betydning

EU-kommisjonen vedtok 30. juli en anbefaling om bruk av standarden for frivillig bærekraftsrapportering for små og mellomstore bedrifter (EFRAG Voluntary Sustainability Reporting Standard for non-listed SMEs, VSME). Standarden er en frivillig rapporteringsstandard utviklet av EFRAG, som er det rådgivende ekspertorganet til EU.

VSME er rettet mot de foretakene som ikke er forpliktet til å rapportere iht CSRD. Standarden tilbyr et strukturert rammeverk for å rapportere bærekraftsinformasjon på en enkel og effektiv måte, og skal gjøre det enklere for små og mellomstore foretak å svare på forespørsler fra banker og store selskaper, og åpne døren til grønn finansiering.

VSME-standardens består av to moduler, en standard modul og en mer omfattende modul. VSME har færre datapunkter enn standardene etter CSRD (ESRSene), det er fokus på egen drift, og kravet til dobbel vesentlighetsanalyse som vi finner i CSRD, erstattes med en "hvis relevant" tilnærming. Det er heller ikke krav til tredjeparts verifisering/attestasjon, offentliggjøring, eller styregodkjenning.

Som følge av Omnibus-pakken, hvor færre selskaper forventes å måtte rapportere iht CSRD, vil VSME få økt betydning. VSME-standardens er også ment å fungere som et skjold mht hva selskaper underlagt CSRD kan etterspørre fra leverandørkjeden. EU-kommisjonen vedtok standarden som en anbefaling 30. juli 2025 og tar sikte på å vedta en standard som bygger på VSME, som en delegert rettsakt.

EFRAG Voluntary Reporting

Sosial bærekraft

Regjeringen foreslår å inkorporere CRPD i menneskerettsloven

Regjeringen har lagt frem en proposisjon om å innarbeide FN-konvensjonen om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD), i menneskerettsloven. Konvensjonen ble vedtatt i 2006 og ratifisert av Norge i 2013, men har hittil vært gjennomført gjennom ordinær lovgivning.

Forslaget bygger på utredningen Konvensjonen om funksjonshemmedes rettigheter – Inkorporering av CRPD i menneskerettsloven (2024). Ved inkorporering vil CRPD gjelde som norsk lov på linje med andre sentrale menneskerettskonvensjoner, og vil ved mostrid, ha forrang fremfor annen lovgivning.

NHO peker i sitt høringssvar på at virkningen for private virksomheter i hovedsak vil være avledet og indirekte. Samtidig kan konsekvensene være vanskelig å forutsi, ettersom CRPD-komiteen ofte foretar dynamiske fortolkninger av konvensjonen.

Dette kan skape en viss uforutsigbarhet for næringslivet, ved at det kan være uklart hvilke regler som faktisk får forrang gjennom menneskerettsloven.

Forslaget ble fremmet 29. august 2025 og vil behandles i Stortinget. Endelig tidspunkt for dette er så langt ikke kjent.

Regjeringens lovforslag

Taksonomi

Finanstilsynet avklarer om taksonomien: Norske foretak skal rapportere i henhold til de nye forenklede kravene i EU

Finansdepartementet har nå varslet at norske foretak skal legge til grunn de samme forenklede kravene for sin rapportering etter taksonomien i 2025, gitt at den forventede kommisjonsforordningen om forenklinger i taksonomien trer i kraft i EU. Som følge av at en formell innlemmelse i EØS-avtalen vil ta tid, ser Finansdepartementet det nødvendig å gi en avklaring til norske selskaper. Forenklingen gjelder altså til tross for at endringene formelt sett ikke er gjennomført i norsk rett.

Finanstilsynet vil i sitt tilsyn med rapporteringen legge til grunn at foretakene kan benytte samme forenklinger på lik linje med foretak i EU.

Forenklingene innebærer blant annet:

- Klare, mer brukervennlige kriterier for hvilke virksomheter og aktiviteter som omfattes.

- Forenklede krav til mindre og mellomstore bedrifter.
- Flere tydelige eksempler og veiledning på hva som kvalifiserer som bærekraftig i ulike bransjer.

Kommisjonsforordningen om forenklingene av taksonomien for bærekraftig økonomisk aktivitet ble vedtatt av EU-kommisjonen 4. juli 2025. Endringene vil først tre i kraft når en granskningsperiode for Europaparlamentet og Rådet på fire måneder er utløpt.

Les EU-kommisjonens pressemelding, her: [Commission to cut EU Taxonomy red tape for companies](#)

Finansdepartementets
nyhetsvarsel

Klima

Den internasjonale domstolen i Haag (ICJ) avga ny rådgivende uttalelse om staters klimaforpliktelser den 23. juli 2025

Den internasjonale domstolen (ICJ) ble opprettet i 1945 for å løse rettslige tvister mellom stater. I tillegg kan ICJ avgi rådgivende uttalelser dersom FNs generalforsamling eller FNs sikkerhetsråd ber om dette. Slike rådgivende uttalelser er ifølge statuttene ikke rettslig bindende, men en slik rådgivende uttalelse vil skape presedens og være en viktig rettesnor for senere avgjørelser og rettsanvendere.

Den 23. juli i år avga ICJ en rådgivende uttalelse om staters forpliktelser i tilknytning til klimaendringer.

ICJ fremholder at å ikke beskytte planeten fra klimaendringer, kan være et brudd på folkeretten. Og dermed at en stats unnlattelse fra å gjennomføre tiltak for å beskytte klimaet, kan utgjøre en internasjonalt ulovlig handling.

ICJ avklarer i uttalelsen at brudd på klimaforpliktelsene kan føre til et ansvar i tråd med de ordinære prinsippene om mellomstatlig ansvar i folkeretten. Det betyr at det åpnes opp en mulighet for at stater som mener seg påvirket av klimaendringer, kan saksøke stater som er ansvarlige for slike handlinger.

Mer informasjon om ICJ sin rådgivende uttalelse finner du her: [Obligations of States in respect of Climate Change.](#)

ICJ sin rådgivende uttalelse

Høring av endringer i klimakvoteforskriften

Det er foreslått endringer til klimakvoteforskriften som følge av endringsforordning (EU 2025/1253) til registerforordningen (EU 2019/1122). Registerforordningen angir reglene for den praktiske oppfølgingen av EU ETS, herunder etablering av driftskonto, opphør av driftskonto, levering av kvoter til oppgjør og registrering av vederlagsfrie kvoter.

Endringsreglene medfører blant annet at driftskonto for anleggs- eller luftfartsoperatører som mottar vederlagsfrie kvoter, får status som “blokkert” dersom de ikke har levert tilstrekkelig antall kvoter innen oppgjørsfristen sammenlignet med operatørens verifiserte utslippstall. Konsekvensen av dette er at operatøren ikke vil kunne utføre transaksjoner til handelspartnere fra kontoen. Operatøren vil fortsatt kunne motta og inngi kvoter til oppgjør, men ikke fritt disponere over innestående kvoter på driftskontoen. Videre innføres en ny bestemmelse om tilbakeføring (restituering) av kvoter, dersom det etter avgjørelse fra EU-domstolen, er fastslått at aktøren ikke skulle vært en del av kvotesystemet likevel. Høringen omfatter også innføring av enkelte bestemmelser i registerforordningen knyttet til EU ETS 2. Høringsfristen er 3. oktober 2025.

ETS 2 gjennomført i norsk rett

Regjeringen har vedtatt nødvendige endringer til klimakvoteforskriften for gjennomføring av EUs klimakvotesystem for veitransport, bygg og andre utvalgte sektorer, såkalt ETS 2. Kvotesystemet retter seg mot utslipp fra forbrenning av drivstoff i veitransport, bygg- og anleggssektoren og andre utvalgte sektorer som omfatter energi- og industriproduksjon som faller utenfor ETS 1. Formålet er å redusere utslipp fra sektorer som til nå har hatt liten utslippsreduksjon.

Kravet om innlevering av kvoter for utslippene gjelder fra 2027, mens kravet om rapportering og verifikasjon av utslipp, gjelder allerede fra i år. Les mer i regjeringens pressemelding og i endringsforskriften.

Regjeringens pressemelding

CBAM: Regjeringen har gitt innspill til EU om innføring av regelverket

Regjeringen legger opp til å innføre Carbon Border Adjustment Mechanism (CBAM) i Norge fra 2027, og er i tett dialog med EU-kommisjonen og de andre EFTA-landene om forberedelsene.

CBAM vil legge en avgift på importerte varer fra sektorene sement, jern, stål, aluminium, gjødsel, hydrogen og elektrisitet for å sikre at varer innenfor og utenfor EØS står overfor samme nivået av utslippsprising.

Kommisjonen forbereder implementerende rettsakter som skal klargjøre i) hvordan utslipp skal beregnes, ii) hvordan det skal justeres for tildeling av vederagsfrie klimakvoter, og iii) hvordan det skal tas hensyn til karbonpris betalt utenfor EØS. Kommisjonen har varslet høring av disse rettsaktene senere i år.

Regjeringen legger særlig vekt på at bruk av standardfaktorer for indirekte utslipp må sikre konkurranse på like vilkår mellom EU ETS og CBAM i sitt innspill.

Les regjeringens innspill til EU Kommisjonen [her](#).

Miljø

Ingen plastavtale på plass

Etter to uker med intense forhandlinger i Sveits, klarte ikke verdens land å bli enige om en juridisk bindende avtale som kan stanse plastforurensning.

Det har vært sterke og motstridende interesser under forhandlingene som har pågått i flere runder siden 2022. Et flertall på over 100 land har ønsket at avtalen skal omfatte hele verdikjeden til plast, fra produksjon og utforming av plastprodukter, til forbruk og avfall. De har møtt motstand fra en mindre gruppe land, mange med økonomiske interesser i olje- og plastproduksjon, som først og fremst har ønsket å begrense avtalen til å handle om avfallshåndtering.

Noen av punktene som ble diskutert i Sveits uten at det ble oppnådd enighet er:

- redusert forbruk av plast i verden
- forbud mot enkelte plastprodukter som for eksempel engangsbestikk
- redusert bruk av farlige kjemikalier i plastprodukter
- bedre avfallshåndtering for å unngå at plastavfall havner i naturen, og tilrettelegging for en mer - sirkulær plastøkonomi
- finansiering av tiltak. Det gjelder spesielt for utviklingsland som ofte mangler nødvendige ressurser for å håndtere plastavfall effektivt
- mekanisme for å videreutvikle avtalen

Se nærmere om dette i Klima- og miljødepartementets nyhetsmelding.

Klima- og miljødepartementets nyhetsmelding

Staten anker Førdefjordsaken

Den 12. august i år avsa Borgarting lagmannsrett dom i den såkalte Førdefjordsaken. Spørsmålet lagmannsretten tok stilling til var om statens vedtak oppfyller kravene i vannforskriften, slik EUs vanndirektiv krever. Lagmannsretten konkluderte med at vedtakene ikke oppfylte kravene fastsatt i vannforskriften og dermed at tillatelser til gruvedrift på Engebøfjellet i Sunnfjord kommune og deponering av gruveavfall i Førdefjorden, var ugyldige.

Staten mener saken er prinsipielt viktig fordi vannforskriften legger føringer for mange ulike saker, slik at den derfor bør behandles av Høyesterett. Staten påpeker at det er prinsipielt viktig med en tydelig avklaring fra Høyesterett i denne saken.

Førdefjordsaken vil kunne ha betydning for saker som gjelder deponering av masser i vannforekomster.

Avfall

Dialogmøte hos Miljødirektoratet om emballasjeforordningen

Miljødirektoratet tilrettelegger for gjennomføring av EUs emballasjeforordning. Det kommer en lang rekke nye, ambisiøse krav rettet mot emballasje. De fleste er rettet mot produsentene av emballasje og de som importerer eller produserer emballerte varer. Emballasjeforordningen omfatter hele verdikjeden fra produksjon, via bruk til ombruk og materialgjenvinning av emballasje.

Miljødirektoratet inviterte produsenter, brukere og avfallsaktører til dialogmøte som ble gjennomført 8. september 2025. I møtet ble det diskutert hvilke tiltak som kan bidra til å nå målene som er satt i forordningen, og hvordan Miljødirektoratet som myndighet, kan tilrettelegge og utrede muligheter slik at systemer for ombruk og refill blir opprettet og fungerer. Det er mulighet for å komme med skriftlig innspill også nå etter at møtet har vært gjennomført.

Forordningen vil gjelde fra 12. august 2026 i EU, og målet er at den også skal gjennomføres og begynne å gjelde i Norge tett på denne datoen.

Emballasjeforordningen

Landsomfattende kontroll av avfalls- håndtering

Fra 1. januar 2023 er kommuner og virksomheter pålagt å besørge utsortering av matavfall, park- og hageavfall og plastavfall som kan materialgjenvinnes. Det ble også stilt krav om at det utsorterte avfallet skulle sendes til forberedelse til ombruk eller materialgjenvinning.

Fra 1. januar 2025 ble kravet utvidet til å gjelde papp- og papiravfall, glass- og metallemballasje og tekstilavfall. Samtidig kom det krav om at avfallet skal samles inn separat, og at kommunene skal ha henteordning for avfallet, med visse unntak. Kravene er inntatt i [kapittel 10a i avfallsforskriften](#).

De nevnte kravene gjelder for måten kommunene håndterer husholdningsavfall på, og for virksomheter som genererer husholdningslignende avfall. For første gang gjennomfører miljømyndighetene en kontroll av om kravene i forskriften blir etterlevd. Det er Miljødirektoratet som leder aksjonen og det er Statsforvalterne som gjennomfører selve kontrollen.

Landsomfattende kontroll
av avfallhåndtering

Batteriveilederen er oppdatert

Miljødirektoratet har i september 2025 oppdatert sin veileder for næringsaktører som har befatning med batterier omfattet av EUs batteriforordning. Veilederen er oppdatert med to nye punkter; i) plikter og ansvar som følger når man setter brukte batterier på markedet, og ii) strengere krav til lagring og behandling av kasserte batterier.

Den nye batteriforordningen er foreløpig ikke implementert i Norge, men dette er ventet å skje i løpet av 2025.

Batteriveilederen

Sirkulær økonomi

Høringsinnspill til Circular Economy Act

Europakommisjonen har startet en innspilsrunde (Call for evidence) i arbeidet med å utvikle en Circular Economy Act, som etter planen skal legges frem fjerde kvartal 2026.

Miljødirektoratet vil sende innspill til EU på vegne av Norge og inviterte derfor norske aktører til å komme med høringsinnspill om hvilke hensyn og prioriteringer som bør vektlegges i det videre regelverksarbeidet. Miljødirektoratet oppfordret også norske aktører til å sende innspill til EU-kommisjonen direkte: Circular Economy Act. Høringsfristen gikk ut 23. september 2024.

Bakgrunnen for arbeidet med å utvikle Circular Economy Act er at EU står overfor betydelige utfordringer knyttet til ressursavhengighet, lav materialeffektivitet og miljøbelastninger fra en lineær økonomi.

Forbruker- og markedsføringsrett

Forslag til lov om aldersgrenser for bruk av sosiale medier

Den 7. juli 2025 sendte Barne- og familiedepartementet og Digitaliserings- og forvaltningsdepartementet på høring forslag til ny lov om aldersgrense for bruk av sosiale medier. I korte trekk innebærer lovforslaget at det blir forbudt for tilbydere å tilby sosiale medier til personer under 15 år. Loven vil gjelde for tilbydere som tilbyr sosiale medier til barn som oppholder seg i Norge.

Sosiale medier er i lovforslaget foreslått definert som en informasjonssamfunnstjeneste som lar brukerne opprette en profil og knytte kontakt med andre brukere, og som lagrer og formidler til allmennheten innhold lastet opp av brukerne uten redaksjonell kontroll på innholdet. Departementene mener at det ikke skal være et tredje vilkår om det foreligger en personalisert nyhetsstrøm, men ber i høringsnotatet om innspill på hvorvidt det også skal være et kriterium for definisjonen.

Det foreslås eksplisitte unntak for en rekke tjenester. Tjenester som i hovedsak tilbyr dataspill, kjøp og salg av varer eller tjenester, formidling av bolig- eller stillingsannonser, kommunikasjon i lukkede grupper om utdanning og fritidsaktiviteter mv., kommunikasjon i lukkede grupper mellom medlemmer eller frivillige i politiske og sivile organisasjoner og digitale meldingstjenester, anses ikke som sosiale medier.

Lovforslaget foreslår sanksjoneringsadgang med både muligheten for tvangsmulkt og overtredelsesgebyr, og adgang til fastsette forskrifter om nærmere innhold og ytterligere bestemmelser. Høringsfrist for forslaget er satt til 7. oktober 2025.

Høring av forslag om aldersgrense for bruk av SoMe

ESG i eiendom

Videreutvikling og digitalisering av Bokvalitetsrosen

Bokvalitetsrosen er utviklet av Norsk Eiendom sammen med SINTEF, Huseierne og Norske Arkitekters landsforbund, med innspill fra en rekke aktører i eiendomsbransjen. Dette er et arbeidsverktøy som skal identifisere alle momentene som utgjør god bokvalitet – for eksempel dagslys, utearealer, planløsning, inneklima og visuelle kvaliteter – og vurdere dem i sammenheng, og på den måten kartlegge styrker og svakheter i et boligprosjekt. Formålet er å skape en felles forståelse blant utbyggere, arkitekter og offentlige myndigheter, om hva som utgjør god bokvalitet, noe som også kan bidra til mer effektive planprosesser.

Norsk Eiendom har annonsert at de, sammen med Arkitektbedriftene, snart vil lansere en digital løsning for Bokvalitetsrosen, som aktørene kan kommunisere med. Aktiv bruk av det digitale verktøyet, vil være sentralt for å oppnå formålet med prosjektet.

EUs bygningsenergidirektiv på høring

EUs reviderte bygningsenergidirektiv (EPBD), vedtatt 12. april 2024, stiller strengere krav til både nye og eksisterende bygg i medlemslandene. Målet er at all bygningsmasse i Europa skal være nullutslippsbygg innen 2050. Nå er spørsmålet om i hvilken grad direktivet skal gjennomføres i Norge, sendt på høring.

Direktivet innebærer blant annet at alle nye bolig- og næringsbygg skal være nullutslippsbygg fra 2030 (offentlige bygg allerede fra 2028). For eksisterende bygningsmasse stilles det krav om at gjennomsnittlig energibruk skal reduseres med 16 prosent innen 2030 og med 20–22 prosent innen 2035. I tillegg skal solcelleanlegg installeres der det er teknisk, økonomisk og praktisk mulig – både på nye og større eksisterende bygg og ved større rehabiliteringer.

Ettersom energibruken i europeiske bygg er vesentlig forskjellig fra energibruken i norske bygg, har det vært usikkert i hvilken grad direktivet skal gjennomføres i Norge, og hvilke tilpasninger som eventuelt kan gjøres. Som det fremgår av høringsbrevet, står bygningsmassen i EU for over 30 % av de samlede energiutslippene, mens tilsvarende andel for norske bygg er om lag 1 %. Norge er dermed allerede langt på vei mot en utslippsfri bygningsmasse innen 2050.

Høringsfristen er 5. januar 2026.

Høring av Bygnings-
energidirektiv

ESG i energi

Forslag til endringer i energiloven om utnyttelse av overskuddsvarme

Energidepartementet sendte 4. september 2025 forslag om endringer i energiloven om utnyttelse av overskuddsvarme på høring. Formålet med endringene er å sikre at mer overskuddsvarme utnyttes der det er samfunnsøkonomisk lønnsomt. Departementet foreslår blant annet å senke terskelverdiene for hvilke anlegg som plikter å gjennomføre kost-nytteanalyser:

- for termiske kraftverk foreslås grensen senket fra 20 MW til 10 MW
- for industrianlegg foreslås grensen senket fra 20 MW til 8 MW
- for datasentre foreslås grensen senket fra 2 MW til 1 MW
- for andre anlegg foreslås grensen senket fra 20 MW til 7 MW

Endringene i terskelverdiene vil innebære at flere anlegg vil omfattes av kravene. Det foreslås at plikten til å gjennomføre kost-nyttevurderinger skal gjelde både ved nyetableringer av anlegg og ved omfattende oppgraderinger. Det foreslås videre endringer i innholdet i kost-nytteanalysen, samt at det som hovedregel ikke skal være tillatt å bygge eller oppgradere anlegg uten at overskuddsvarmen utnyttes. For sistnevnte, er dette forutsatt at analysen viser at fordelene er større enn kostnadene.

Høringsfristen er 5. desember 2025. Les mer om forslaget her:

Høringsbrev og
høringsnotat

Obligatorisk energikartlegging: Ny veileder fra NVE

Forskrift om energikartlegging trådte i kraft 1. oktober 2024. Forskriften omfatter foretak som driver økonomisk aktivitet i Norge og som i gjennomsnitt har brukt minst 2,5 GWh energi årlig de siste tre årene. Hovedkravet i forskriften er at foretak skal gjennomføre en systematisk kartlegging av energiforbruket for foregående kalenderår. Dette skal første gang skje senest to år etter forskriften trådte i kraft, dvs. innen 1. oktober 2026. Etter dette skal rapportering skje hvert fjerde år. Kartleggingen skal dekke minst 90 prosent av foretakets totalforbruk. Videre skal kartleggingen blant annet identifisere energi-effektiviseringstiltak, samt utarbeide en gjennomføringsplan basert på dette.

NVE kom 3. september 2025 med en ny veileder til energikartleggingsforskriften. Veilederen gir en pedagogisk gjennomgang av forskriften og konkretiserer hvordan kartleggingen skal gjennomføres, hvilke data som må samles inn, og hvordan tiltak skal vurderes. For å lette rapporteringsarbeidet, har Enova også lansert en [digital rapporteringsportal](#).

NVEs veileder

Forslag til ny forordning om etterspørselsfleksibilitet

Europakommisjonen har i perioden 14. juli 2025 til 12. september 2025 gjennomført en offentlig høring av ACERs forslag til ny europeisk forordning om etterspørselsfleksibilitet på offentlig høring. Forordningen skal legge til rette for at mindre aktører kan delta mer aktivt i de europeiske kraftmarkedene. Etterspørselsfleksibilitet inkluderer forbruk, energilagring og distribuert produksjon.

I forordningen foreslås det krav til hvordan de europeiske markedene for energi skal legge til rette for økt deltakelse fra fleksible forbrukere, slik at det elektriske kraftsystemet kan utnyttes mer effektivt. Slik fleksibilitet vil være helt sentralt i den grønne omstillingen, med en økende andel uregulerbare produksjonsressurser og elektrifisering.

Les RMEs nyhetssak om høringen her: [Offentlig høring om ny europeisk forordning om etterspørselsfleksibilitet - NVE](#).

Høringsdokumentene

ESG i fiskeri og havbruk

Ny lov om vern av norske havområder

Stortinget vedtok 2. juni 2025 lov om vern av marin natur utenfor territorialfarvannet (havvernloven). Den nye loven gir adgang til å etablere marine verneområder i alle norske havområder. Tidligere har det kun vært mulig å opprette slike områder innenfor 12 nautiske mil fra kysten. Nå åpnes det også for vern i 200-milssonene ved fastlands-Norge, Svalbard og Jan Mayen, samt på norsk kontinentalsokkel.

Havvernloven bygger i stor grad på naturmangfoldlovens regler om områdevern, men er særskilt tilpasset forholdene utenfor territorialfarvannet. Lovforslaget inneholder hjemler til å pålegge retting og avbøtende tiltak, samt ilegge tvangsmulkt, overtredelsesgebyr og straff. Det åpnes også for at rettighetshavere kan få erstatning for tap knyttet til igangværende bruk i områder som blir helt eller delvis vernet etter loven.

[Link til loven](#)

Fortsatt adgang til USA for norsk sjømat

USA har godkjent Norges søknad om adgang til å eksportere sjømat under de nye amerikanske reglene mot bifangst av sjøpattedyr. Regelverket, som følger av den amerikanske Marine Mammal Protection Act (MMPA), trer i kraft fra 2026 og stiller krav til at bifangst av sjøpattedyr som hval, delfin og sel holdes innenfor fastsatte grenser.

Norge har levert omfattende dokumentasjon på at norsk fiskeri- og oppdrettsnæring oppfyller kravene, og søknaden er nå godkjent av det amerikanske direktoratet NOAA (National Oceanic and Atmospheric Administration). Godkjenningen gjelder til 31. desember 2029.

Dette innebærer at norsk sjømat kan fortsette å eksporteres til USA uten nye restriksjoner.

[Pressemelding](#)

Ny global havmiljøavtale

Den internasjonale FN-avtalen om bevaring og bærekraftig bruk av marint biologisk mangfold utenfor nasjonal jurisdiksjon (BBNJ-avtalen) har nå fått støtte fra 60 land og trer i kraft i januar 2026. Avtalen gjelder havområder utenfor nasjonal jurisdiksjon og har som formål å styrke beskyttelsen av verdenshavene og sikre en bærekraftig utnyttelse av ressursene.

Som ledd i gjennomføringen har Norge vedtatt ny lovgivning. Stortinget vedtok 20. mai 2025 en lov om bevaring og bærekraftig bruk av marint naturmangfold i områder utenfor nasjonal jurisdiksjon (BBNJ). Lovendringene sikrer at BBNJ-avtalen gjennomføres i norsk rett.

[Link til loven](#)

ESG i offentlige anskaffelser

Oppdatert veileder om bruk av lærlinger i offentlige kontrakter

Direktoratet for forvaltning og økonomistyring (DFØ) har oppdatert sin veileder om bruk av lærlinger i offentlige kontrakter. Dette har skjedd for å ta høyde for de endringene i lærlingeforskriften som trådte i kraft 1. august 2025.

Veilederen sier blant annet noe om når oppdragsgiver har plikt til å stille krav om bruk av lærlinger, hva oppdragsgiver skal stille krav om og hvordan disse kravene skal følges opp og kontrolleres.

For en nærmere omtale av endringene i lærlingeforskriften, se vår [ESG and Compliance updater fra Q1](#).

Oppdatert veileder

25

Teknologi og compliance

Corporate governance

Regjeringen gir grønt lys til et nytt samordnet aksjeeierregister

Regjeringen vil gjøre det enklere å få oversikt over hvem som eier aksjer i norske selskaper. Under prosjektnavnet "K3 - Samordnet aksjeeierregister", skal Skatteetaten og Brønnøysundregistrene derfor utrede et konsept som skal gi myndighetene tilgang til opplysninger om hvem som eier hvilke verdier.

Konseptet er utformet for å gi myndighetene effektiv tilgang til oppdatert og konsistent informasjon, og samtidig fjerne muligheten for motstridende opplysninger i ulike offentlige registre. Registeret vil også kunne gjøre det enklere for næringslivet, som med den nye løsningen, kun vil måtte rapportere opplysninger ett sted.

Bakgrunnen for prosjektet er at systemene som brukes for innhenting av denne informasjonen i dag er teknologisk utdaterte og usammenhengende. Et nytt og moderne felles register vil bidra til økt åpenhet og transparens, og sikre tilsyn med og etterlevelse av regelverk knyttet til nasjonal sikkerhet, beskatning og bekjempelse av økonomisk kriminalitet.

Registeret er i første omgang planlagt forbeholdt myndighetene, men skal på sikt også kunne legges til rette for innsyn fra media og allmennheten.

Det er Finansdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet som vil følge opp arbeidet tett og sikre nødvendig koordinering. Forprosjektet skal leveres til Finansdepartementet ved årsskiftet, før det kan behandles videre i den ordinære budsjettprosessen, og deretter eventuelt legges frem for Stortinget.

Informasjon om aksjeeiere

Compliance

Regjeringen sender styrking av barns personvern ved bruk av sosiale medier på høring

Justis- og beredskapsdepartementet sendte i juli 2025 på høring et forslag om å heve aldersgrensen for når barn selv kan samtykke til behandling av personopplysninger ved bruk av sosiale medier og andre informasjonssamfunnstjenester. Nåværende aldersgrense, som følger av personopplysningsloven § 5, foreslås hevet fra 13 til 15 år. I tillegg foreslår departementet en utvidelse av virkeområdet til personopplysningslovens § 5, slik at aldersgrensen skal gjelde uavhengig av hvor tilbyderer av det sosiale mediet eller den aktuelle informasjonssamfunnstjenesten er etablert, såfremt tilbyderer behandler personopplysninger om barn som er bosatt i Norge.

Forslaget, som har fått mye medieoppmerksomhet, innebærer altså en styrking av barns personvern i møte med sosiale medier og andre informasjonssamfunnstjenester, og medfører at vi i Norge innfører samme aldersgrense som allerede gjelder i Danmark. Høringsfristen var 7. oktober 2025.

Regelverk for sikkerhet og digital beskyttelse

Cybersikkerhetsforordningen - ny forskriftshjemmel for gjennomføring

EUs cybersikkerhetsforordning har som formål å sikre et indre marked med høyt sikkerhetsnivå. For å oppnå dette styrker cybersikkerhetsforordningen ressursene og mandatet til EUs Cybersikkerhetsbyrå (ENISA), og etablerer et europeisk rammeverk for sikkerhetssertifisering av IT-produkter, tjenester og prosesser.

Rammeverket skal administreres av ENISA, som skal utvikle og foreslå sertifiseringsordninger som vil vedtas som gjennomføringsrettsakter. Første sertifiseringsordning, EUCC, er allerede innført.

Sertifiseringsordningene skal være basert på eksisterende standarder, og skal blant annet ivareta hensyn som konfidensialitet, integritet og tilgjengelighet i det aktuelle IT-produktet, tjenesten eller prosessen. Det skal være frivillig å benytte seg av sertifiseringsordningene, med mindre annet fastsettes.

Den norske digitalsikkerhetsloven, som trådte i kraft 1. oktober, gir nå hjemmel til å gjennomføre og utfylle cybersikkerhetsforordningens regler om sikkerhetssertifisering i forskrift. De øvrige delene av forordningen er gjennomført i ekom-forskriften som trådte i kraft 1. januar i år.

Digitaliseringsloven har trådt i kraft

Fra 1. oktober 2025 gjelder nye sikkerhetskrav for flere samfunnsmessige virksomheter og digitale tjenesteleverandører. Med loven innføres det første sektorovergripende regelverket for digital sikkerhet i Norge. Virksomheter som tilbyr samfunnsviktige tjenester og visse digitale tjenester må fra 1. oktober etterleve lovens krav til sikkerhet for nettverks- og informasjonssystemer som brukes i tjenesteleveransene.

Digitaliseringslovens forskrift trer i kraft samtidig med loven. Forskriften konkretiserer sikkerhetskravene som må overholdes, herunder krav til sikkerhets- og risikostyring, dokumentasjonskrav, minstekrav til sikkerhetstiltak, varslingskrav, samt krav til oppfølging av leverandører. I tillegg defineres samfunnsviktige tjenestesektorer som klargjør hvem som underlegges loven.

Se mer informasjon her:

Digitaliseringsloven - hva bør du gjøre nå?

Nytt cybersikkerhetssenter for næringslivet

Nærings- og fiskeridepartementet har sammen med Næringslivets Sikkerhetsråd (NSR) inngått et samarbeid om etablering av et cybersikkerhetssenter for næringslivet. Formålet er å bedre sikkerhetsnivået hos norske virksomheter, og i forlengelsen styrke den norske totalberedskapen.

Virksomheter som er omfattet av ordningen vil varsles av NSR dersom de rammes av digitale sikkerhetsbrudd. Varslingstjenesten er en gratis basistjeneste som finansieres av departementet. Tidlig i september 2025 hadde allerede 700 virksomheter blitt varslet om at de var hacket. Les mer om ordningen her:

NSR - nytt cybersikkerhetssenter for næringslivet

Sanksjoner og eksportkontroll

Siste nytt innen sanksjoner og eksportkontroll

Det har vært mye aktivitet innen sanksjoner og eksportkontroll i tredje kvartal, både i form av regelendringer og publisering av ny veiledning fra myndighetene.

De viktigste nyhetene innen sanksjoner:

- De to russiske rederiene Norebo JSC og Murman Seafood ble listeført i Norge i starten av juli. Dette innebærer at norske aktører har en forpliktelse til å fryse penger og formuesgoder som tilhører disse, samt at det gjelder et forbud mot å stille penger og formuesgoder tilgjengelig for de to rederiene.
- UD har gitt ny veiledning om ikrafttredelse av sanksjoner og listeføringer. Ettersom Norge ikke er medlem av EU, må endringer i sanksjonsregelverket sluttet opp om politisk og innføres i Norge før de trer i kraft. Nye sanksjoner og listeføringer på EU-nivå innebærer derfor ikke en automatisk regelendring i Norge.

- Deksa har publisert en ny veileder om frys av formuesgoder, hvor det blant annet presiseres hvem som har ansvar for frys, hva plikten innebærer og hvordan eventuelle kostnader kan håndteres. I veilederen minnes det også om rapporteringsplikten som gjelder ved frys av penger og formuesgoder.
- I tråd med EUs 18. sanksjonspakke, har også Norge senket pristaket på russisk olje. De øvrige endringene i den 18. pakken forventes innført i Norge mot slutten av Q3/starten av Q4.

Hva gjelder eksportkontroll har UD publisert en ny veileder om eksport av norsk teknologi. Formålet er å sette norske aktører bedre i stand til å etterleve regelverket, og det er samtidig gjort endringer i eksportkontrollforskriften (kun presiseringer, ingen endring av tidligere rettstilstand).

Aktuelle nyheter Deksa

Kontaktpersoner

Tone Grivi Berntsen
Specialist Counsel
t.grivi@haavind.no
+47 971 87 552

Kari Gimmingsrud
Partner
k.gimmingsrud@haavind.no
+47 922 91 006

Celine Charlotte Holm-Salvesen
Senior Lawyer
c.salvesen@haavind.no
+47 934 48 058

Andre kontaktpersoner

Energi

Ida Mattsson Sperre
Senioradvokat/
Associate
i.sperre@haavind.no
+47 926 69 325

Teknologi og IT

Håkon Austdal
Specialist Counsel
h.austdal@haavind.no
+47 920 19 526

Offshore og industri

Sofie Fogstad Vold
Advokat
s.vold@haavind.no
+47 406 38 933

Eiendom

Thomas Setsaas
Senioradvokat
t.setsaas@haavind.no
+47 934 36 003

Klima & Miljø

John Deighan
Senioradvokat
j.deighan@haavind.no
+47 474 87 941

Per Amund Uldalen
Partner
p.uldalen@haavind.no
+47 905 62 809

Finansregulatorisk

Kasper Formo Asplin
Senioradvokat
k.asplin@haavind.no
+47 922 37 937

M&A

Johanna Jacobsen
Advokatfullmektig
j.jacobsen@haavind.no
+47 452 55 933

Fiskeri- og havbruk

Waleed Ahmed
Advokatfullmektig
w.ahmed@haavind.no
+47 986 15 207

Arbeidsliv

Therese Ljosdahl
Senioradvokat
t.ljosdahl@haavind.no
+47 986 10 311

Bedre forståelse – bedre løsninger